

LITERATURA

- BAČIČ, T., 1997: Prispevek k poznavanju flore Gorenjske. In: Kotarac M. (ed.): Mladinska biološka raziskovalna tabora Podzemelj ,95 in Duplje ,96. ZOTKS GZM, Ljubljana: 53–60.
- BBSBI, 2020: Online Atlas of the British and Irish flora. Botanical Society of Britain and Ireland. <https://www.brc.ac.uk/plantatlas/> [dostop 12.12.2020].
- DUDĀŠ, M., J. DANIHELKA & P. ELIAŠ jun., 2017: *Achillea ptarmica* (Asteraceae), a scarce and less known species of the Slovak flora. Thaiszia – J. Bot. 27 (2): 95–109.
- EURO+MED, 2006: Euro+Med PlantBase - the information resource for Euro-Mediterranean plant diversity. Published on the Internet <http://ww2.bgbm.org/EuroPlusMed/> [dostop 12.12.2020]
- FLORAWEB, 2020: <https://www.floraweb.de/> . Bundesamt für Naturschutz, Bonn, Germany. [dostop 12.12.2020]
- HARTL, H., G. KNIELY, G. H. LEUTE, H. NIKLFEL & M. PERKO, 1992: Verbreitungsatlas der Farn- und Blütenpflanzen Kärntens. Naturwissenschaftlicher Verein für Kärnten, Klagenfurt, 451 pp.
- JOGAN, N., T. BAČIČ, B. FRAJMAN, I. LESKOVAR, D. NAGLIČ, A. PODOBNIK, B. ROZMAN, S. STRGULC-KRAJŠEK & B. TRČAK, 2001: Gradivo za Atlas flore Slovenije. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju, 443 pp.
- LAUBER, K. & G. WAGNER, 2001: Flora Helvetica. Verlag Paul Haupt, Bern – Stuttgart – Wien, 1616 pp.
- NIKOLIĆ, T. (ed.), 2020: Flora Croatica Database (<http://hirc.botanic.hr/fcd>). Faculty of Science, University of Zagreb; [dostop 12.12.2020]
- POLDINI, L. (s sodelovanjem G. ORIOLO & M. VIDALI), 2002: Nuovo Atlante corologico delle piante vascolari nel Friuli Venezia Giulia. Regione Autonoma Friuli Venezia Giulia, Azienda Parchi e Foreste Regionali & Università degli Studi di Trieste, Dipartimento di Biologia, Udine, 529 pp.
- POLDINI, L., 2009: La diversità vegetale del Carso fra Trieste e Gorizia. Lo stato dell'ambiente. Edizione Goliardiche, Trieste, 732 pp.
- WRABER, T., 2005: O verjetni nesamonalnosti nekaterih semenek, primerov za *florula castrensis*, v flori Slovenije. Hladnikia 18: 3–10.

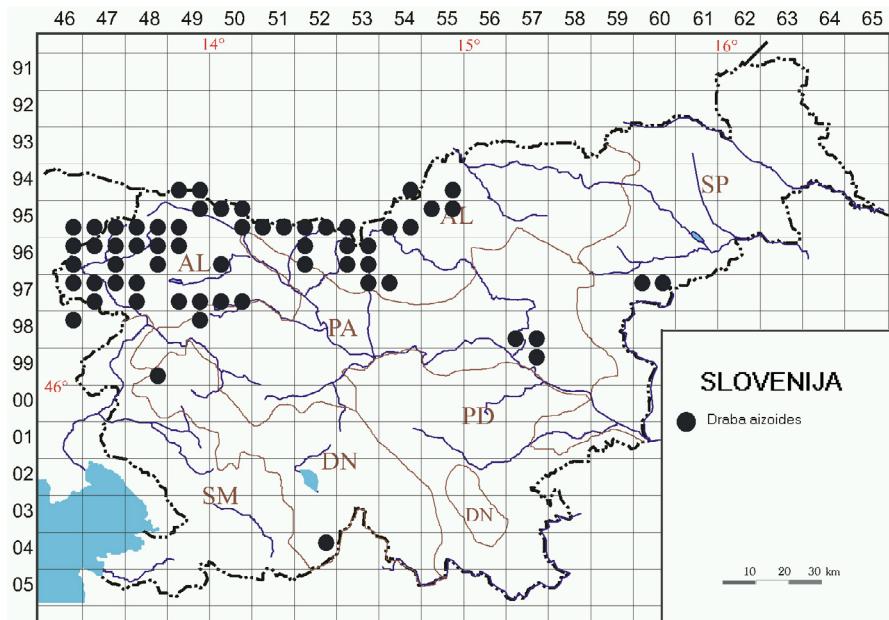
GABRIJEL SELJAK & MARIJA SKOK

Draba aizoides* L. subsp. *aizoides

Novo nahajališče v Dinarskem gorstvu, novost za floro Trnovskega gozda

New locality in the Dinaric Alps, novelty in the flora of the Trnovski Gozd Plateau

9948/4 (UTM 33TVL09) Slovenia: Primorska, Trnovski gozd, Veliki Češevik, skalnato pobočje v smeri proti Stanovemu robu nad dolino Trebuše, 1280 m n. m. Leg. et det. I. Dakskobler, 28. 8. 2020, herbarij LJS (*Draba aizoides* var. *affinis*).

Slika 1: Razširjenost vrste *Draba aizoides* v Sloveniji in stičnih območjih Italije – vir podatkovna zbirka FloVegSi (SELIŠKAR et al. 2003)

Figure 1: Distribution of *Draba aizoides* in Slovenia (including some localities in NE Italy) – source FloVegSi database (SELIŠKAR et al. 2003).

Draba aizoides (vednozelena gladnica) je južnoevropska montanska vrsta, značilna za združbe subalpinsko-alpinskih travnišč (*Drabo-Seslerienion variae*) – AESCHIMANN et al. (2004: 550) in tudi za združbe skalnih razpok (*Potentilletalia caulescentis*). Razširjena je skoraj v celotnih Alpah, a tudi v drugih gorstvih južne Evrope, tudi v Dinarskem gorstvu (AESCHIMANN et al., ibid.). V Sloveniji je pogosta le v Alpah s prigorjem, zunaj njih pa so posamezna nahajališča v Zasavju in na Donački gori. Na slednji smo jo popisali tudi sami:

9760/1 (UTM 33TWM52) Slovenija: Štajerska, Donačka gora, Kugla, senčno skalovje, 760 m n. m. Det. B. Vreš & I. Dakskobler, 10. 7. 2013.

9760/2 (UTM 33TWM52) Slovenija, Štajerska, Donačka gora, vzhodni vrh, skalovje, 883 m n. m. Det. B. Vreš 18. 6. 1995 in B. Vreš & I. Dakskobler, 10. 7. 2013; vrzelast gozd (*Querco-Ostryetum carpinifoliae*) na vršnem grebenu, 860 m n. m. Det. B. Vreš & I. Dakskobler, 10. 7. 2013.

Uspevala naj bi tudi na Notranjskem, na Snežniku pri Ložu (am Schneberge bei Laas) – PAULIN (1902: 154). Odličen poznavalec tega pogorja Boštjan Surina (in litt.) njenega nahajališča na tej gori ne pozna oz. se ga ne spomni.

V Trnovskem gozdu smo to vrsto našli pod Velikim Češevikom (1349 m) – v Govcih, v osojnem skalovju nad dolino Trebuše. Združbo skalnih razpok, v kateri uspeva, predstavljamo

z dvema fitocenološkima popisoma (preglednica 1). Začasno jo uvrščamo v asociacijo *Phyteumato columnae-Paederotetum luteae* nom. prov. Od sestojev nekoliko podobne asociacije *Phyteumato columnae-Primuletum carniolicae* (DAKSKOBLER & MARTINČIČ 2020) ju poleg prisotnosti vrste *Draba aizoides* in odsotnosti vrste *Primula carniolica* z večjo pokrovnostjo (srednjem zastiranjem) razlikujeta tudi vrsti *Athamanta turbith* in *Primula auricula*. Popisa se med seboj nekoliko razlikujeta predvsem v deležu vrst bolj vlažnega in bolj suhega skalovja. V prvem popisu z več vrstami vlažnega skalovja (*Cystopteridion s. lat.*), je posebnost tudi jugovzhodnoalpski endemit *Cerastium subtriflorum*.

V podatkovni bazi FloVegSi (SELIŠKAR et al. 2003) so nahajališča vednozelene gladnice od nadmorske višine okoli 700 m: vrzelasto grmičevje črnega gabra in malega jesena v skalnatem ostenju Loške stene nad dolino Bavšice (T. WRABER 1964: 134), vse do nadmorske višine 2600 m (na Mangartu in Jalovcu, le nekoliko nižje na Kaninu). T. WRABER (1972) jo je popisal v sestojih asociacij *Potentilletum nitidae*, *Papaveri julici-Thlaspietum rotundifoliae* in *Festuco nitidae-Rumicetum nivalis* (torej v združbah skalnih razpok, melišč in snežnih dolinic). Tudi SURINA (2005) jo je našel v podobnih združbah, v skalovju in v snežnih dolinicah, v sestojih asociacij *Saxifragetum squarroso-crustatae*, *Potentillo clusiana-Campanuletum zoysii* in *Saxifragetum stellaro-sedoidis*. Po naših spoznanjih pogosto raste v združbah s kamnokreči: *Saxifragetum squarroso-paniculatae* nom. prov., *Primulo auriculae-Saxifragetum paniculatae* nom. prov., *Saxifragetum burseriano-crustatae* nom. prov., a tudi v drugih združbah skalnih razpok: *Ranunculo traunfellneri-Paederotetum luteae*, *Campanulo carnicae-Moehringietum villosae*, *Campanulo carnicae-Paederotetum luteae* nom. prov., redkeje v združbi snežnih dolinic (*Homogyno discoloris-Salicetum retusae*), v kamnitih gorskih travniščih (*Pediculari julici-Bromopsietum transsilvanicae*), v alpinskih zelo skalnatih travniščih (*Saussureo pygmaeae-Caricetum rupestris*), a tudi v zelo kamnitih gozdovih črnega gabra in malega jesena (*Fraxino orni-Ostryetum*) in celo smreke (*Adenostylo glabrae-Piceetum*).

V skalovju severnega roba Trnovskega gozda, v Govcih nad dolino Trebuše, uspeva precej bolj alpsko razširjenih vrst, vendar smo jih več našli v njihovem vzhodnem delu pod Zelenim robom in Poldanovcem. Najlepši premer je Zoisova zvončica (*Campanula zoysii*), ki ima tu celo edino nahajališče zunaj Alp. Vednozelene gladnice pod Poldanovcem in Zelenim robom nismo opazili, zato sklepamo, da je kljub geografski bližini Julijskih Alp v Trnovskem gozdu precejšnja redkost in vredna pozornosti.

ZAHVALA

Zahvaljujeva se doc. dr. Tinki Bačič in prof. dr. Boštjanu Surini za pomoč pri iskanju podatkov o uspevanju vednozelene gladnice na Snežniku. Soavtorji arealne karte (slika 1) so tudi mag. Andrej Seliškar, Brane Anderle, Branko Dolinar in Janez Mihael Kocjan.

LITERATURA

- AESCHIMANN, D., K. LAUBER, D. M. MOSER & J.-P. THEURILLAT, 2004: Flora alpina. Bd. 1: *Lycopodiaceae-Apiales*. Haupt Verlag, Bern, Stuttgart, Wien. 1159 pp.
- DAKSKOBLER, I. & A. MARTINČIČ, 2020: Plant communities of moist rock crevices with endemic *Primula carniolica* in the (sub)montane belt of western Slovenia. Hacquetia 19 (2): 155–231.

- PAULIN, A., 1902: Schedae ad Floram exsiccatam Carniolicam II [Beiträge zur Kenntnis der Vegetationsverhältnisse Krains 2]. Centuria III-IV, O. Fischer. Labaci, pp. 105–214.
- SELIŠKAR, T., B. VREŠ & A. SELIŠKAR, 2003: FloVegSi 2.0. Računalniški program za urejanje in analizo bioloških podatkov. Biološki inštitut ZRC SAZU, Ljubljana.
- SURINA, B., 2005: Subalpinska in alpinska vegetacija Krnskega pogorja v Julijskih Alpah. Scopolia 57: 1–222.
- WRABER, T., 1964: Ein Beispiel der thermophilen Vegetation aus den Julischen Alpen (Vorläufige Mitteilung). Acta botanica Croatica, vol. extraord.: 133–137.
- WRABER, T., 1972: Contributo alla conoscenza della vegetazione pioniere (*Asplenietea rupestris* e *Thlaspietea rotundifolii*) delle Alpi Giulie. Tesi di laurea. Università degli Studi di Trieste, Facoltà di Scienze, Trieste. 81 pp.

Preglednica 1: Sestoja z vrsto *Draba aizoides* v Trnovskem gozdu

Table 1: Stands with *Draba aizoides* in the Trnovski Gozd Plateau

Zaporedna številka popisa (Number of relevé)		1	2
Številka popisa v podatkovni bazi (Database number of relevé)		282303	282305
Nadmorska višina v m (Elevation in m)		1280	1280
Lega (Aspect)		NEE	NEE
Nagib v stopinjah (Slope in degrees)		80	90
Matična podlaga (Parent material)		DA	DA
Tla (Soil)		Li	Li
Kamnitost v % (Stoniness in %)		100	100
Zastiranje zeliščne plasti v % (Cover of herb layer in %)	E1	30	30
Zastiranje mahovne plasti v % (Cover of moss layer in %)	E0	20	20
Število vrst (Number of species)		21	17
Velikost popisne ploskve (Relevé area)	m ²	10	10
Datum popisa (Date of taking relevé)		28.08.2020	28.08.2020
Koordinate (Coordinate) GK Y (D-48)	m	408734	408722
Koordinate (Coordinate) GK X (D-48)	m	5097505	5097526
<i>Physoplexido comosae-Saxifragion petraeae</i>			
<i>Athamanta turbith</i>	E1	2	1
<i>Paederota lutea</i>	E1	1	1
<i>Phyteuma scheuchzeri</i> subsp. <i>columnae</i>	E1	1	1

Zaporedna številka popisa (Number of relevé)		1	2
Cystopteridion s. lat.			
<i>Cystopteris fragilis</i>	E1	+	+
<i>Cerastium subtriflorum</i>	E1	+	.
<i>Carex brachystachys</i>	E1	r	.
<i>Valeriana tripteris</i>	E1	r	.
<i>Aster bellidiastrum</i>	E1	+	.
<i>Valeriana saxatilis</i>	E1	.	+
Potentilletalia caulescentis			
<i>Primula auricula</i>	E1	1	1
<i>Draba aizoides</i>	E1	+	+
<i>Saxifraga crustata</i>	E1	r	r
<i>Festuca stenantha</i>	E1	.	+
Asplenietea trichomanis			
<i>Asplenium ruta-muraria</i>	E1	+	1
<i>Asplenium trichomanes</i>	E1	r	.
<i>Moehringia muscosa</i>	E1	+	.
Elyno-Seslerietea			
<i>Sesleria caerulea</i>	E1	2	1
<i>Ranunculus carinthiacus</i>	E1	+	.
<i>Carex ferruginea</i>	E1	r	.
Erico-Pinetea			
<i>Calamagrostis varia</i>	E1	+	+
<i>Allium ericerorum</i>	E1	+	.
<i>Rhododendron hirsutum</i>	E1	.	+
Fagetalia sylvaticae			
<i>Cyclamen purpurascens</i>	E1	+	.
<i>Fagus sylvatica</i>	E1	.	r
Mahovi (Mosses)			
<i>Tortella tortuosa</i>	E0	1	+
<i>Neckera crispa</i>	E0	.	2
<i>Ctenidium molluscum</i>	E0	.	+

Legenda - Legend

A apnenec - Limestone

D dolomit - Dolomite

Li kamnišče - Lithosol